

**Tallinna Tehnikaülikooli ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi vahel
14.07.2022 sõlmitud lepingu nr 18-9/390 „Sihtotstarbelise eraldise leping“ lisa 3**

Riigiabi reeglid teenuste lõikes

1. AIRE teenus on riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 107 tähenduses. Abi andmisel lähtutakse Euroopa Komisjoni määrusest (EL) nr **1407/2013**, milles käsitletakse ELTL artiklite 107 ja 108 kohaldamist **vähese tähtsusega abi** suhtes (ELTL 352, 24.12.2013, lk 1-8) (edaspidi „VTA määrus“) ja konkurentsiseaduse §-s 33 ning Euroopa Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrusest (EL) nr **651/2014** ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks, ELTL 187, 26.6.2014, lk 1—78 (edaspidi „grupierandi määrus“) ning konkurentsiseaduse §-st 34².
2. AIRE teenuse saamisega seotud riigiabi arvestatakse järgnevas tabelis toodud põhimõtete järgi. Teatud juhtudel on teenuse saajal võimalik valida, milliseid riigiabi reegleid tema suhtes kohaldatakse (näiteks, väike- ja keskmise suurusega ettevõtja (VKE) puhul võib VKE valida kas vähese tähtsusega abi või grupierandi artikli 28 vahel).
3. Riigiabi reegleid kohaldatakse saadud teenuse maksumusest vastavalt Eesti riigieelarvelise rahastuse osakaalule AIRE projekti kogurahastuses. Riigiabi ja vähesetähtsusega abi arvestust peab AIRE raames pidama tervikeelarvest vaid riigi kaasfinantseeringu osas. *Näiteks kui koolituse kulu ühe ettevõtte kohta on 2000 eurot, millest 800 eurot on 40% riigi toetus. VTA arvestuse alla läheb ainult 800 eurot mitte 2000.*

Tabel

<i>AIRE teenus</i>	<i>Riigiabi reegli viide</i>
EDIH digiküpsuse hindamine ja ettevõtte digitaseme analüüs ja esmanõustamine	VTA määrus – teenus on vähese tähtsusega abi väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) kui suurettevõtjate puhul. Grupierandi määruse artikkel 28 (VKE-dele antav innovatsiooniabi). Teenuse saaja kinnitab allkirjaga, et ta vastab VKE määratlusele. Riigiabi reegleid ei kohaldata, kui ettevõtte maksab teenuse eest hinnakirja alusel täishinna.
AI ja robotika otstarbekuse hindamine	
AI ja robotika koolitused	
Finantseerimise alane nõustamine	
Muu ettevõttepõhine nõustamine	1. VTA määrus – VTA nii VKE-de kui suurettevõtjate puhul 2. Grupierandi määruse artikkel 28 (VKE-dele antav innovatsiooniabi). Teenuse saaja kinnitab allkirjaga, et ta vastab VKE määratlusele. 3. Grupierandi määruse artikkel 25 (Teadus- ja arendusprojektidele antav abi) 4. Riigiabi reegleid ei kohaldata, kui ettevõtte maksab teenuse eest hinnakirja alusel täishinna
AI ja robotika demoprojektid	

Lisainfo:

4. VTA määrus:

- 4.1. Ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma koos muudest allikatest varem saadud vähese tähtsusega abiga ei tohi mis tahes kolme majandusaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 200 000 eurot (VTA määrus, artikkel 3.2). Vähese tähtsusega abi suuruse arvutamisel loetakse üheks ettevõtjaks VTA määruse artikli 2 lõikes 2 nimetatud ettevõtja.
- 4.2. Vähese tähtsusega abi ei anta VTA määruse artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.
- 4.3. Vähese tähtsusega abi andmisel võetakse arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.

5. Grupierandi määrus:

Artikkel 25 (teadus- ja arendusprojektidele antav abi) sätestab abi osakaalu määrad eri tüüpi teadus- ja arendustegevuse kategooriate kaupa (alusuuringud, rakendusuuringud, tootearendus, teostatavusuuringud), samuti abi osakaalu määra suurendamise võimalused, kuid igal juhul eeldatakse ettevõtja poolse omafinantseeringu olemasolu.

Artikkel 28 (VKEdele antav innovatsiooniabi) sätestab abikõlblike kuludena muuhulgas innovatsiooni nõuandeteenused ja tugiteenused, kusjuures abi osakaal on kuni 100% abikõlblikest kuludest, kui innovatsiooni nõuandeteenusteks ja tugiteenusteks antava abi kogusumma ei ületa 200 000 eurot ettevõtja kohta mis tahes kolmeaastase ajavahemiku jooksul.

- 5.1. Grupierandi määruse alusel ei anta riigiabi grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–5 sätestatud juhtudel, sh ettevõtjale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, esitatud korraldus abi tagasimaksmiseks on täitmata.
- 5.2. Grupierandi määruse alusel ei anta riigiabi raskustes ettevõtjale grupierandi määruse artikkel 2 punkti 18 tähenduses.
- 5.3. Grupierandi määruse alusel riigiabi andmisel ei tohi abi saaja alustada projektiga seotud tegevusi ega võtta kohustusi nimetatud tegevuste elluviimiseks enne taotluse esitamist Tallinna Tehnikaülikoolile. Taotluses tuuakse vähemalt grupierandi määruse artikkel 6 lõikes 2 sätestatud teave.
- 5.4. Grupierandi määruse artikkel 25 alusel võib AIRE teenustena riigiabi anda rakendusuuringuteks, tootearenduseks või teostatavusuuringuteks. Alusuuringu mõiste on sätestatud grupierandimääruse artikkel 2 punktis 84, rakendusuuringu mõiste artikkel 2 punktis 85, tootearenduse mõiste artikkel 2 punktis 86 ja teostatavusuuringu mõiste artikkel 2 punktis 87.
- 5.5. Grupierandi määruses toodud mõisted:
 - 5.5.1. alusuuring - eksperimentaalne või teoreetiline töö, mida tehakse peamiselt selleks, et omandada uusi teadmisi nähtuste ja uuritavate faktide põhialuste kohta ilma otsese kaubandusliku rakenduse eesmärgita;
 - 5.5.2. rakendusuuring - kavandatud uuringud või kriitilised uuringud uute teadmiste ja oskuste hankimiseks, mida saaks kasutada uute toodete, protsesside või teenuste arendamisel või selleks, et täiustada märkimisväärselt olemasolevaid tooteid, protsesse või teenuseid. See hõlmab rakendusuuringu (ja eriti geneerilise tehnoloogia valideerimise)

- jaoks vajalike komplekssete süsteemide komponentide loomist ning võib sisaldada prototüüpide konstrueerimist laboris või olemasolevaid süsteeme simuleerivas keskkonnas, samuti katsetootmisliine;
- 5.5.3. tootearendus - olemasolevate teaduslike, tehnoloogiliste, ärialaste ja teiste asjakohaste teadmiste ja oskuste omandamine, ühendamine, kujundamine ja kasutamine uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste arendamise jaoks. Siia hulka võivad kuuluda ka tegevused, mille eesmärk on uute toodete, protsesside või teenuste mõisteline määratlemine, kavandamine ja dokumenteerimine;
- 5.5.4. teostatavusuuring - projekti potentsiaali hindamine ja analüüs, mille eesmärk on toetada otsuste tegemise protsessi, tehes objektiivselt ja ratsionaalselt kindlaks projekti tugevad ja nõrgad küljed, võimalused ja ohud ning samuti selgitades välja projekti elluviimiseks vajalikud vahendid ja projekti eduväljavaated.
- 5.6 Grupierandi määruse artikkel 25 alusel alusuuringuteks, rakendusuuuringuteks või tootearenduseks on abikõlblikud artikkel 25 lõikes 3 sätestatud kulud. Teostatavusuuringuteks antava abi puhul on abikõlblikud teostatavusuuringu kulud.
- 5.7 Grupierandi määruse artikkel 25 alusel alusuuringuteks antava riigiabi puhul on abi maksimaalne osakaal 100 protsenti abikõlblikest kuludest.
- 5.8 Grupierandi määruse artikkel 25 alusel rakendusuuuringuteks antava riigiabi puhul on abi maksimaalne osakaal:
- 5.8.1. 70 protsenti abikõlblikest kuludest väikeettevõtja korral;
 - 5.8.2. 60 protsenti abikõlblikest kuludest keskmise suurusega ettevõtja korral;
 - 5.8.3. 50 protsenti abikõlblikest kuludest suurettevõtja korral.
- 5.9. Juhul, kui rakendusuuuringu projekt hõlmab grupierandi määruse artikkel 2 punkti 90 kohast tõhusat koostööd vastavalt artikkel 25 lõige 6 punkti b alapunktis i sätestatule või projekti tulemusi levitatakse laialdaselt, on abi maksimaalne osakaal:
- 5.9.1. 80 protsenti abikõlblikest kuludest väikeettevõtja korral;
 - 5.9.2. 75 protsenti abikõlblikest kuludest keskmise suurusega ettevõtja korral;
 - 5.9.3. 65 protsenti abikõlblikest kuludest suurettevõtja korral.
- 5.10. Grupierandi määruse artikkel 25 alusel tootearenduseks antava riigiabi puhul on abi maksimaalne osakaal:
- 5.10.1. 45 protsenti abikõlblikest kuludest väikeettevõtja korral;
 - 5.10.2. 35 protsenti abikõlblikest kuludest keskmise suurusega ettevõtja korral;
 - 5.10.3. 25 protsenti abikõlblikest kuludest suurettevõtja korral.
- 5.11. Juhul, kui tootearenduse projekt hõlmab grupierandi määruse artikkel 2 punkti 90 kohast tõhusat koostööd vastavalt artikkel 25 lõige 6 punkti b alapunktis i sätestatule või projekti tulemusi levitatakse laialdaselt, on abi maksimaalne osakaal:
- 5.11.1. 60 protsenti abikõlblikest kuludest väikeettevõtja korral;
 - 5.11.2. 50 protsenti abikõlblikest kuludest keskmise suurusega ettevõtja korral;
 - 5.11.3. 40 protsenti abikõlblikest kuludest suurettevõtja korral.

- 5.12. Grupierandi määruse artikkel 25 alusel teostatavusuuringuteks antava riigiabi puhul on abi maksimaalne osakaal:
- 5.12.1. 70 protsenti abikõlblikest kuludest väikeettevõtja korral;
 - 5.12.2. 60 protsenti abikõlblikest kuludest keskmise suurusega ettevõtja korral;
 - 5.12.3. 50 protsenti abikõlblikest kuludest suurettevõtja korral.
- 5.13. Grupierandi määruse artikkel 28 alusel VKEdele antava innovatsiooniabi puhul on abikõlblikud grupierandi määruse artikkel 28 lõikes 2 sätestatud kulud
- 5.13.1. patentide ja muude immateriaalsete varade omandamise, valideerimise ja kaitsmise kulud;
 - 5.13.2. kulud teadusasutustest või teadmisi levitavatest organisatsioonidest või suurettevõtjate poolt lähetatavatele kõrge kvalifikatsiooniga töötajatele, kes tegelevad teadus- ja arendustegevuse või innovatsiooniga abisaaja loodud uuel töökohal ja ei asenda teisi töötajaid;
 - 5.13.3. innovatsiooni nõuandeteenuste ja tugiteenuste kulud.
- 5.14. Grupierandi määruse artikkel 28 alusel VKEdele antava innovatsiooniabi puhul on abi maksimaalne osakaal 50 protsenti abikõlblikest kuludest. **Innovatsiooni nõustamisteenused** ja **innovatsiooni toetavad teenused** raames antava abi osakaalu võib suurendada kuni 100 protsendini **abikõlblikest kuludest**, kui abi kogusumma ei ületa 200 000 eurot ettevõtja kohta mis tahes kolmeaastase ajavahemiku jooksul.

Vastavalt grupierandi määruse artiklile 2 lõikele 94 „innovatsiooni nõustamisteenused” — konsultatsioonid, abi ja koolitus järgmistes valdkondades: teadmussiire, immateriaalse vara hankimine, kaitsmine ja kasutamine, neid hõlmavate standardite ja eeskirjade kasutamine;

Vastavalt grupierandi määruse artiklile 2 lõikele 95 „innovatsiooni toetavad teenused” — tööruumide, andmepankade, raamatukogude, turu-uuringute, laborite, kvaliteedimärgistuse, katsetamise ja sertifitseerimise pakkumine, et töötada välja tõhusamad tooted, protsessid või teenused.

Vastavalt Euroopa Komisjoni teatisele (2014/C 198/01) „Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistik punkti 15 alapunktile v „teadmussiire” – protsess, mille eesmärk on omandada, koguda ja jagada väljendatavaid ja vaiketeadmisi, sealhulgas oskusi ja pädevust, nii majandusliku kui ka mittemajandusliku tegevuse käigus, näiteks teadus koostöö, konsulteerimise, litsentsimise, edasiarenduse, avaldamise ning teadlaste ja nimetatud tegevusaladega seotud muude töötajate liikuvuse kaudu. Lisaks teaduslikele ja tehnoloogilistele teadmistele hõlmab see muud liiki teadmisi, näiteks teadmisi standardite ja standardeid sisaldavate õigusaktide kasutamise kohta ning tegelike töötingimuste ja organisatsiooniinnovatsiooni meetodite kohta, ja immateriaalse vara kindlakstegemise, omandamise, kaitsmise ja kasutamise seotud teadmiste haldamist.

- 5.15. Omafinantseeringu määr peab katma abikõlblikest kuludest osa, mida abi ei kata.

- 5.16. Omafinantseeringuna ei käsitleta teisi riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või Euroopa Liidu institutsioonide või fondide antud toetusi.
- 5.17. Grupierandi määrus artikkel 25 alusel teadus- ja arendusprojektidele antava abi korral peab omafinantseeringu määr katma abikõlblikest kuludest selle osa, mida toetus ei kata.